

679

Av herrar Nordqvist och Stenberg, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 175, angående komplettering av riksstatsförslaget för budgetåret 1957/58, m. m.

I stället för det nuvarande summariska stadgandet angående elskattenämnden i 7 § kungörelsen den 1 juni 1951 (nr 375) med tillämpningsföreskrifter till elskatteförordningen har i 18 § i förslaget till förordning om allmän energiskatt, som framlagts för innevarande års riksdag i proposition nr 175, införts mera utförliga bestämmelser rörande denna nämnd. Däremot föreslås intet organ, som får till uppgift att fullgöra elskattenämndens rådgivande verksamhet vid prövning av ärenden rörande energiskatt på andra skatteobjekt än elkraft. Behovet av ett rådgivande organ vid sidan av kontrollstyrelsen även vid handläggning av sistnämnda slag av ärenden är emellertid uppenbart. Dessa ärenden torde ofta komma att avse svårbedömda frågor av stor ekonomisk räckvidd, vilka liksom fallet är med elskatten bör belysas ur olika synpunkter av en nämnd representerande olika intressen och sakkunskap på det område ärendet berör.

Om energiskatt införes, bör därför enligt vår mening elskattenämnden utvidgas till en *energiskattenämnd* med uppgift att till kontrollstyrelsen, generaltullstyrelsen eller Kungl. Maj:t avgiva yttranden och förslag i ärenden angående energiskatt. Av särskild vikt är att yttrande av en sådan nämnd avgives över besvär, som hos Kungl. Maj:t anföres över kontrollstyrelsens eller generaltullstyrelsens beslut rörande tillämpningen av energiskatteförordningen.

Energiskattenämnden bör lämpligen, i likhet med vad i 18 § i ovan nämnda författningsförslag föreslås beträffande elskattenämnden, bestå av en ordförande, som är eller varit domare, samt en företrädare för kontrollstyrelsen och en för kommerskollegium. För ordföranden och en var av dessa ledamöter bör utses en suppleant.

Härutöver synes böra utses fyra ledamöter, så att sakkunskap å såväl elkrafts- som bränsleområdet blir företrädd. Av dessa bör en vara representant för distribution av elkraft och en för bränslehandeln samt en representant för förbrukarna av elkraft och en för bränsleförbrukarna. I propositionen har föreslagits att den ene ledamoten skall vara representant för detaljförbrukare i allmänhet av elektrisk kraft. Såväl i fråga om elkraft som i fråga om bränslen torde emellertid de mest

betydelsefulla och mest svårbedömda tillämpningsfrågorna uppkomma då ärendet avser industriell förbrukning. Med hänsyn härtill synes övervägande skäl tala för att de ordinarie ledamöter, som företräder förbrukarna, representerar industrier, som är större förbrukare av elkraft resp. bränslen. För de sistnämnda två ledamöterna bör utses suppleanter till sådant antal att, då ärende uppkommer som berör jordbruksnäringen eller handeln och hantverket, en suppleant som representerar vederbörande näringsgren kan tillkallas, varjämte en av suppleanterna bör företräda detaljförbrukare i allmänhet. För envar av de ledamöter, som företräder distribution av elkraft och bränslehandeln, synes en suppleant böra utses.

Anmärkas må, att enligt det föreslagna stadgandet i 18 § representanten för "detaljförbrukare i allmänhet" förutsättes skola i förekommande fall utbytas mot "ledamot" som representerar jordbruksnäringen eller industrien eller ock handeln och hantverket, trots att antalet ledamöter i nämnden enligt samma stadgande fastställts till fyra. Huruvida vissa näringsgrenar skall företrädas av ordinarie ledamöter och andra av suppleanter torde icke vara av väsentlig betydelse. Om man väljer systemet med ordinarie ledamöter såsom företrädare för varje näringsgren, kan emellertid sammanlagda antalet ledamöter uppenbarligen icke i den av oss förordade energiskattenämnden begränsas till sex och ej heller i den i propositionen föreslagna elskattenämnden till fyra.

Energiskattenämnden bör vara beslutför, då jämte ordföranden fyra ledamöter eller suppleanter är tillstädes. Vid behandling av ärenden rörande energiskatt å elkraft förutsättes att i regel allenast de på elkraftområdet sakkunniga ledamöterna eller suppleanterna deltaga och vid behandling av andra ärenden de som företräder sakkunskap på bränsleområdet.

Såsom motiv för införande av energiskatten anföres, att säkerställandet av vår energiförsörjning kräver statsutgifter på sammanlagt 900 milj. kr., nämligen 500 milj. kr. för investeringar på atomenergiområdet, 350 milj. kr. för lagring av olja och bensin och 50 milj. kr. för upprustning av landsbygdens elnät, vilka utgifter bör täckas av energiskatten. Intäkterna för statsverket av den föreslagna energiskatten beräknas uppgå till 375 milj. kr. för år. Det erforderliga beloppet, 900 milj. kr., täckes således av den energiskatt som beräknas inflyta under två och ett halvt år. Likväl skulle skatten enligt propositionen icke bli tillfällig utan införlivas i den permanenta skattefloran. Energiskatten bör enligt vår mening under inga förhållanden utgå under längre tid än som behövs för att tillföra statskassan det belopp, som erfordras för vinnande av det ovan angivna syftet, d. v. s. under tiden den 1/7 1957—31/12 1959.

Under återropande av vad vi ovan anfört hemställer vi,
att riksdagen för sin del måtte besluta,

dels att 18 § i det i proposition nr 175 till årets riksdag framlagda förslaget till förordning om allmän energiskatt skall hava följande lydelse:

”Vid kontrollstyrelsens sida skall finnas en särskild rådgivande nämnd (*energiskattenämnden*) med uppgift att till styrelsen och i förekommande fall till generaltullstyrelsen och Kungl. Maj:t avgiva yttrande och förslag i ärenden rörande energiskatt. Innan kontrollstyrelsen fattar beslut i dylika ärenden av principiell betydelse eller eljest av större vikt, skall styrelsen höra energiskattenämnden. Nämnden skall ock avgiva yttrande i anledning av besvär över beslut, som av kontrollstyrelsen eller generaltullstyrelsen meddelats rörande tillämpning av denna förordning.

Energiskattenämnden skall utgöras av ordförande, som skall vara eller hava varit domare, och ytterligare sex ledamöter, av vilka en skall vara företrädare för kontrollstyrelsen och en för kommerskollegium.

För ordföranden och envar av de två sistnämnda ledamöterna skall utses en suppleant. I fråga om suppleant skall gälla vad nyss sagts om ordförande eller ledamot, som suppleanten skall ersätta.

Övriga ledamöter jämte erforderligt antal suppleanter för dessa skall utses, så att inom nämnden kommer att förefinnas kännedom om distribution av elkraft ävensom handel med bränslen samt företrädare för förbrukare inom olika områden av näringslivet och för detaljförbrukare i allmänhet av elkraft och bränslen.

Ordförande, ledamöter och suppleanter utses av Kungl. Maj:t för viss tid, dock högst fyra år.”; samt

dels att i 1 § i ovannämnda författningsförslag efter orden ”energiskatt skall” skall intagas orden ”till och med den 31 december 1959”.

Stockholm i maj 1957

Helmer Nordqvist

N. Stenberg